Bijzondere broedgevallen van de geoorde fuut in Zeeland

door B. J. J. R. Walrecht

Op 12 April 1952 ontving ik van de palingvisser L. v. d. Kreeke te Wolphaartsdijk (Zuid-Beveland) bericht, dat de Geoorde Fuut, die het vorige jaar voor 't eerst gecontroleerd broedde in Zeeland, weer terug was op het Ooster Schengen bij Goes. Er waren er twee, die weer gingen nestelen. Omstreeks 7 Mei kwamen van de drie eieren er twee uit. Eén ei was verloren gegaan. De waarnemingen door de palingvisser, die geregeld deze plas moet bezoeken, gedaan en die ik uit de mond van de visser vernam, verdienen te worden vermeld. Aangevuurd door de aardige belevenissen met het broedsel van het vorige jaar, besteedde de visser al zijn aandacht aan dit nest. Zo zag hij op 15 April, dat de vogel reeds één ei had gelegd en dat zij reeds op dit ene ei ging broeden. Voorts, dat het eerste ei 21 dagen later „uit" was en dat de eieren blijkbaar even ongelijk uitkomen als ze zijn gelegd. Op 6 Mei vond hij de eerste eischaal in twee stukken naast het nest, dat ditmaal weer zonder beschermende omgroeiing gebouwd was tegen de kant van de plas op het zgn. vloedmerk van aanspoelsel. Het jong was nergens te bespeuren, tot een klein verhoginkje op de rug van de fuut de schuilplaats verried. Bij de volgende contrôle was ook het tweede ei in twee stukken buiten het nest geworpen en zwom de fuut rond met beide jongen aldus verborgen. Vijf dagen lang zag de visser de eendjes niet; met de ervaring van het vorige jaar bleek hem, dat men in deze vijf dagen na de broedtijd de fuut nooit ziet duiken.

Tijdens het broeden deed zich nog een merkwaardig geval voor. Er verscheen een derde Geoorde Fuut op de plas (de visser zag er nooit meer dan *drie*), die vaak in de nabijheid van het nest kwam, vooral als het wijfje dit even verliet. Dan kwam de man-vogel er op af en viel hem (haar) heftig aan. Blijkbaar was deze derde vogel een wijfje en ging de man na afloop van het broedgeval een verbintenis aan met dit tweede wijfje. Want terwijl het eerste wijfje met de jongen in de plas zwom, stond de visser 25 Mei plotseling voor het onaangename feit, dat deze vogel een nest had gebouwd op de paling-beun, die hij voor zijn gebruik hard nodig had. Hij moest, hoe ongaarne, de vogel storen. Op 26 Mei had dit wijfje, dat zich *niet liet storen*, één ei en op 29 Mei broedde ze reeds op een drietal. Weer zat dus een Geoorde Fuut geheel open voor nieuwsgierige blikken, niet ver van de plaats van 't vorige jaar, te broeden. Met één oogopslag kon men (als men de plaats wist) de vogel ontdekken. De fuut liet de visser tot op ongeveer tien meter naderen, alvorens van het nest te gaan onder blaasgeluiden.

Jammer genoeg verliep dit broedgeval tragisch. 2 Juni, de Pinksterdagen, heeft de sterke wind òf het te droog (?) liggende, nest van de kaar geblazen, òf is het door de deining van de beun er af geschoven. In elk geval: het gehele legsel ging verloren.

Wat niet wegneemt, dat deze bijzondere broedgevallen met de bijkomende waarnemingen aan de vergetelheid behoren te worden ontrukt. Vooral om de waarnemingen van de palingvisser, die mij gedeeltelijk schriftelijk en ook door persoonlijk contact alle bijzonderheden meedeelde en voor de juistheid waarvan ik gaarne insta. [1])

[1]) Belangstellenden in het vorige broedgeval verwijs ik naar de artikelen in „De Wandelaar in Weer en Wind" 1952 No. 4 door schrijver dezes en „Ardea" 1952 No. 1-2 door de heer T. Lebret.